

HELSINGFORS,

den 6 mars 1918.

N:o 7.

Till folkskolornas lärarepersonal och direktioner.

Från skilda orter har till oss ingått förfrågningar om huru lärarne och direktionerna skola praktiskt tillämpa den av Finlands Folkkommisariats Upplysningsavdelning givna proklamationen om „Skolornas frigörelse”, på det skolornas värksamhet bleve överensstämmande med de revolutionära idéerna. Med anledning härav få vi meddela några praktiska anvisningar, i den avsigt att uppfostrings- och undervisningsarbetet i folkskolorna genast ledes i den i dem antydda riktningen, lemnande uppgörandet av det nya i detalj gående skolprogrammet samt med tidens fordringar och vetenskapens senaste resultat överensstämmande läroböckers utarbetande åt skolkomitén.

I fråga om *religionsundervisningen* anse vi ej av behovet påkalladt att giva några anvisningar, då för närvarande hos oss förberedes skillnad mellan stat och kyrka, varav följer religionsundervisningens upphörande i skolan. Denna åtgärd är ju betingad av tidens krav och står i överensstämmelse med flertalets åsigt. Därigenom upphör den föråldrade, enskild eganderätt och dess fördärvliga värkningar stödjande moralens dominerande ställning i skolan och rum beredes för en ny på mensklighet och broderskap grundad sedelära. Dessutom finnes i landet ett stort antal fritänkare samt till olika religionssamfund och sekter hörande personer, bland vilka ett berättigadt missnöje med statskyrkan och religionsundervisningen i skolor kraftigt uttalats.

Å en del orter ha direktionerna och lärarne inställt religionsundervisningen, morgon- och aftonböerna samt inlärandet och sjungandet av psalmer och andliga sånger, användande de sålunda ledigblivna timmarna till undervisning i modersmålet, naturlära och andra läro- och övningsämnen. Å andra orter ha föräldrarna avhållit barnen från att närvara vid religionstimmarna och andaktsstunderna i skolan. Med anledning härav må nämnas, att om och skolreformen kommer att genomföras konsekvent över hela landet, i enlighet med de förordningar Finlands Folkkommisariat framdeles utfärdar, kunna förenämnda på initiativ av ortsbefolkningen företagna och i överensstämmelse med revolutionens syftemål varande förändringar godkännas.

Vid *undervisningen av modersmålet* böra sådana läsestycken, vilkas innehåll sårar den arbetande klassens rättsbegrepp, utelemnas. Även bör man undvika berättelser och fabler, i vilka list och förslagenhet prisas, ävensom läsning, i vilken eleverna med löfte om belöning och beröm eggas till att uppfylla sin pligt och göra sitt arbete väl, emedan man bör göra det goda endast för dess egen skull. På de högre stadierna kan läsning av Kalevala, Kanteletar och finska folkets ordspråk vidtaga samt eleverna i allmänhet meddelas kännedom om litteratur.

Vid *undervisningen i historie*, vilket läroämne framdeles kommer att betydligt reformeras, följes tillsvdare de härförinnan använda läroböckerna. Härvid bör dock undvikas att upphöja enskilda personer, såsom konungar och kyrkofurstar, till folkets välgörare. De historiska händelserna äro i läroböckerna vanligen grupperade kring konungarna, ehuru desse ofta ej gjort annat nämnvärdt, än skrivit sitt namn under de historiska aktstyckena. Vid läsandet om korstågen, vare sig de gällde Finland eller andra länder, bör framhållas det syfte av erövring och ekonomisk exploation, som vidlådde dem. Folkrörelser och strider mellan skilda folkklasser böra skildras i social belysning. Den ekonomiska utvecklingen, olika produktionsformer, industri- och affärslivet må vid undervisningen synas särskild uppmärksamhet.

Även läroböckerna i *naturlära* äro i allmänhet föråldrade. I stället för att *utvecklingsläran* i dem vore den förhärskande, ignoreras den helt och hållet, så att vid undervisningen i detta ämne stor försiktighet måste iakttagas, på det att ovetenskapliga begrepp ej må meddelas barnen.

Vi ha med dessa anvisningar avsett företrädesvis de högre folkskolorna, men självklart är, att de böra följas även i den lägre folkskolan samt vid arbetet i folkskolans fortbildningsklasser.

Å Finlands Skolråds vägnar:

J. Pärssinen.

Riku Penttinen.

Hulda Salmi.